

Sammanställning av miljökrav på Stockholm Exergis verksamhet

1 MILJÖKRAV PÅ ENERGIANLÄGGNINGAR

Miljöfarlig verksamhet är all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan ge upphov till utsläpp till mark eller vatten eller medföra andra störningar för människor eller miljön. Definition av miljöfarlig verksamhet finns i 9 kap 1 § miljöbalken.

Miljöfarlig verksamhet delas in i A-, B-, C- eller s.k. U-anläggningar beroende på verksamhetens omfattning och miljöpåverkan. För att få driva vissa miljöfarliga verksamheter krävs tillstånd eller anmälan. Av miljöprövningsförordningen framgår vilka verksamheter som kräver tillstånd eller anmälan.

1.A-anläggningar tillståndsprövas av mark- och miljödomstolen. Exempel är flygplatser, avfallsdeponier och oljeraffinaderier.

2.B-anläggningar tillståndsprövas av miljöprövningsdelegationen inom länsstyrelsen. Exempel är avloppsreningsverk, energianläggningar och täkter.

3.C-anläggningar anmäls till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Exempel är bensinstationer och sjukhus.

Miljöfarlig verksamhet som inte klassas som A-, B- eller C-verksamhet behöver inte förprövas eller anmälas. Istället kan tillsynsmyndigheten (kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd) när som helst kräva åtgärder eller utredningar om det behövs av miljö- eller hälsoskyddsskäl.

2 KRAV PÅ AVFALLSFÖRBRÄNNINGSANLÄGGNINGAR

Förbränningsanläggning är en gemensam benämning för alla anläggningar där förbränning sker, allt ifrån ett stort kraftvärmeverk för förbränning av brännbart avfall till en enkel villapanna för småskalig uppvärmning.

För att uppföra och driva en anläggning för avfallsförbränning krävs tillstånd enligt miljöbalken.

Förteckning över avfallstyper som får utgöra bränsleråvara för avfallsbränsle (EWC-koder enligt avfallsförordningen 2011:927) styrs i respektive miljödom.

Avfallsförbränning i Sverige regleras genom förordningen (2013:253) om förbränning av avfall. Dessutom finns krav på vad ett tillståndsbeslut som gäller förbränning av avfall ska innehålla (i 22 kap. 25 a och 25 b § miljöbalken).

Dessa regler genomför kapitel IV och bilaga VI i EU:s industriutsläppsdirektiv, IED. Kraven har varit ungefär desamma sedan 2002 men skärptes ytterligare något i och

med att IED genomfördes. Kraven avseende avfallsförbränning i IED ersatte Waste Incineration Directive 2000/76/EC.

Kraven gäller vid förbränning av de flesta sorters avfall, men vissa avfall är undantagna. De listas i 17 § förordning (2013:253) om förbränning av avfall. Bland annat undantas rent träavfall och vegetabiliskt jordbruksavfall och de berörs inte av de här reglerna. Då ordet avfall används nedan avses inte de avfallslag som är undantagna.

Kraven på förbränning av avfall är i korthet:

- Kunskap om vilka avfall som tas emot för förbränning
- Pannan måste vara specialbyggd för att förbränna avfall.
- Stränga utsläppskrav för en lång rad föroreningar. Detta innebär att högeffektiv reningsutrustning måste finnas.
- Kontinuerlig mätning av utsläppen av många av föroreningarna, det vill säga hela tiden. Dessutom måste mätinstrumenten kontrolleras minst en gång per år av en oberoende kontrollant.

3 **STANDARDS**

Vi efterlever Svensk lagstiftning vilket i sig innebär att vi efterlever ett stort antal standarder. LEED ställer specifika krav på att standard CEN EN 303 följs. Standarden gäller för mindre pannor upp till maximum 1 MW. Då våra pannor överskrider max effekten följs andra typer av standarder. Standard EN 12952 är en av de standarder som vi följer som motsvarar CEN EN 303 för större pannor.

4 **TILLSYN**

Tillsyn innebär kontroll av efterlevnaden av miljöbalken samt de föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken. Operativ tillsyn utövas av en tillsynsmyndighet mot någon som bedriver en verksamhet som omfattas av miljöbalken. Tillsynsmyndigheten över miljöfarliga tillståndspliktiga verksamheter (A- och B-verksamheter) är i grundfallet Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan dock överlåta tillsynsansvaret till kommunen om kommunen begär detta. Tillsynen innefattar rådgivning och information, men också att tvingande krav kan ställas på verksamhetsutövare med stöd av miljöbalkens tillsynsregler.

I Stockholm är det sedan länge den lokala miljö- och hälsoskyddsnämnden som har ansvaret för denna tillsyn.

Några viktiga verktyg är:

- Stockholm Exergi måste inge en årlig miljörapport för varje anläggning
- Myndigheten följer upp verksamhetens egenkontroll bl a genom krav på löpande rapportering under året
- Myndigheten genomför varje år inspektioner som för de betydande anläggningarna hos Stockholm Exergi dessutom regelbundet sker med oberoende besiktningsman

- Vid brister kan myndigheten hemställa om åtgärder, utkräva miljöstraffavgifter eller vidta åtgärdsåtgärder

4.1 Miljörapporteringen säkerställer transparens

Varje år ska alla tillståndspliktiga verksamheter lämna in en miljörapport enligt miljöbalken. Vad som ska redovisas i rapporten står i Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport NFS 2016:8. Från och med 2011 är det obligatoriskt att göra detta elektroniskt via Svenska miljörapporteringsportalen, SMP. Därifrån skickas meddelande till tillsynsmyndigheten som då kan gå in och granska rapporten på SMP:s webbplats.

När rapporten är komplett och uppfyller alla krav på vad som ska ingå kommer godkännas den av tillsynsmyndigheten, och ett svar genereras från SMP.

Fjärrvärmens i Stockholm produceras nästan uteslutande i tillståndspliktiga anläggningar, och dessa har samtliga inlämnat miljörapporter.

4.2 Egenkontroll

Den som driver en verksamhet eller som gör något som påverkar miljön ska själva kontrollera och visa att de följer miljöbalken. Det kallas för egenkontroll.

Egenkontrollen innefattar den organisation, de rutiner (till exempel för drift, skötsel och underhåll), åtgärder och liknande som skapar förutsättningar för lagförförhållanden, liksom för ett miljö- och hälsoskyddsarbete som är ägnat att bidra till en uthållig utveckling.

Den som bedriver en verksamhet som är anmälnings- eller tillståndspliktig ska följa bestämmelserna i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Till vägledning finns också allmänna råd och en handbok från Naturvårdsverket.

Stockholm Exergi verksamhet är certifierad enligt ISO14001 och vi har ett ledningssystem som säkerställer att egenkontrollen uppfyller miljöbalkens lagkrav.

Varje år görs externa revisioner. Dessutom utförs regelbundet tillsynskontroller av tillsynsmyndigheten varvid bl a egenkontrollen genomgås.

4.3 Miljöstraffavgift

För överträdelse av vissa bestämmelser i Miljöbalken ska tillsynsmyndigheten ta ut en miljöstraffavgift. När sådan avgift ska tas ut framgår av förordningen (1998:950) om miljöstraffavgifter.

4.4 Åtgärdsåtgärder

Om en tillsynsmyndighet misstänker att en verksamhet medför att bestämmelser i miljöbalken eller en föreskrift meddelad med stöd av balken överträds, är myndigheten skyldig att anmäla detta till polis- eller åklagarmyndigheten (26 kap, 2 §

miljöbalken). Tillsynsmyndigheten ska bara konstatera om en bestämmelse överträtts och inte göra någon bedömning i sakfrågan.

5 STOCKHOLM EXERGIS VERKSAMHET

Stockholm Exergi bedriver energiproduktion med avfall som bränsle i Högdalenverket samt i Bristaverket.

Bägge anläggningarna följer aktuella miljötillstånd och omfattas av kraven i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.